

**KUMITEOLLISUUDEN
JA
KEMIANTEOLLISUUDEN
SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN
TYÖEHTOSOPIMUS**

23.2.2023 – 31.1.2025

**KEMIANTEOLLISUUS RY
KUMITEOLLISUUS RY
SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY**

SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS 23.2.2023 – 31.1.2025	2
1 § Sopimuksen soveltamisala	2
2 § Palkkaperusteet	2
Peruspalkat.....	2
Henkilökohtainen osuus.....	4
3 § Erilliset lisät	5
Ammattitutkintolisä.....	6
4 § Kokonaispalkka	6
5 § Suorituspalkka	7
6 § Työturvallisuus	7
7 § Luottamusmiehet	8
Muut ehdot.....	8
Luottamushenkilön asemaan liittyvä liittokäsittely.....	8
8 § Paikallinen sopiminen	8
9 § Ammattiyhdistysjäsenmaksujen pidättäminen	9
10 § Sopimuksen voimassaolo	9
1. Sopimuskausi	10
3. Tekstimuutokset 23.2.2023 alkaen	14
4. Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot	15
4.1 Siirto toiseen työhön	15
4.2 Matkakustannusten korvaaminen	15
4.3 Poikkeukselliset taloudelliset vaikeudet	15
4.4 Paikallinen sopimuksen voimaantulo ilman liittojen hyväksyntää	15
4.5 Työaikapankki	15
4.6 Paikallinen sopiminen	15
4.7 Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot.....	15
4.8 Työrauhavelvoite.....	16
4.9 AY-koulutusten hyväksyminen.....	16
5. Sopimuksen voimassaolo	16
Työehtosopimuksen liite A Luottamusmiehiä koskevat määräykset	17
Työehtosopimuksen liite B Tutustu työelämään ja tienaa kesäharjoitteluohjelma vuosiksi 2023- 2025	22

**KEMIANTEOLLISUUS RY:N,
KUMITEOLLISUUS RY:N**

ja

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY:N

välinen

SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUS 23.2.2023 – 31.1.2025

1 § Sopimuksen soveltamisala

1. Tämän työehtosopimuksen määräyksiä sovelletaan jäljempänä mainituin poikkeuksin Kemianteollisuus ry:n sekä Kumiteollisuus ry:n jäsenyritysten sekä niissä työskentelevien sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa. Niiden työehtojen osalta, joita ei tässä sopimuksessa ole mainittu, noudatetaan ao. teollisuuslaitosta koskevaa työntekijäin työehtosopimusta mukaan lukien työehtosopimusten osana noudatettavat liittojen väliset sopimukset. Milloin ns. pääalan työehtosopimuksessa mainitaan osapuolena sen tehnyt työntekijäjärjestö, sovelletaan sen asemesta työntekijäosapuolena Sähköalojen ammattiliitto ry:n tämän sopimuskokonaisuuden piiriin kuuluvan henkilöstön osalta.
2. Tämä työehtosopimus sitoo allekirjoittaneita liittoja ja niiden alayhdistyksiä sekä työnantajia ja työntekijöitä, jotka ovat tai sopimuksen voimassaoloaikana ovat olleet näiden yhdistysten jäseniä.

Pöytäkirjamerkintä:

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että sähköalantyöntekijöiden työehtojen osalta muiden teollisuusalojen työmarkkinaosapuolten on mahdollista yhtyä tähän sopimukseen.

2 § Palkkaperusteet

Sähköalantyöntekijöiden palkat määräytyvät seuraavasti:

Peruspalkat

1. Täysin työkykyisten 18 vuotta täyttäneiden työntekijäin peruspalkat sentteinä tunnilta:

Kumiteollisuus

1.5.2022 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1053
B	1208
A2	1365
A1	1429

Kemianteollisuus

1.5.2022 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1103
B	1266
A2	1431
A1	1497

Kumiteollisuus

1.10.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1076
B	1235
A2	1395
A1	1460

Kemianteollisuus

1.10.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1127
B	1294
A2	1462
A1	1530

Kumiteollisuus

1.5.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1112
B	1276
A2	1441
A1	1508

Kemianteollisuus

1.5.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	senttiä/tunti
C	1164
B	1337
A2	1510
A1	1580

Työntekijöiden sijoittamisessa palkkaryhmiin noudatetaan seuraavia periaatteita:

- C Palkkaryhmään C kuuluvat sähköalan varsinaisten työntekijöiden vakituisten apulaisten, harjoittelijoiden sekä muut vaativuudeltaan näihin verrattavat työt.
- B Palkkaryhmään B kuuluvat työt, joiden tekijältä vaaditaan pääsääntöisesti alan ammattikoulun suorittaminen (nuoremmat asentajat).
- A 2 Palkkaryhmään A 2 kuuluvat vaativat ammattityöt, joiden tekijältä vähintään viiden ammatissa olovuoden lisäksi edellytetään kykyä itsenäisesti suoriutua ao. tehtävästä (vanhemmat asentajat).

Soveltamisohje:

Ammatissa oloaika määräytyy eri tapauksissa seuraavasti:

- työskentely alan ammattikoulun jälkeen ammattiin jatkuvasti ja monipuolisesti kehitettävissä sähköalan töissä luetaan kokonaisuudessaan ammatissa oloajaksi
- yleinen 2- tai 3-vuotinen hyväksytysti loppuun suoritettu ammattikoulu luetaan puolelta kestoajaltaan ammatissa oloaikaan

- A 1 Palkkaryhmään A 1 kuuluvat erittäin vaativat ammattityöt, joiden tekijälleen asettamat vaatimukset ovat oleellisesti palkkaryhmän A 2 vaatimuksia suuremmat.

1. Peruspalkka määräytyy työn vaativuuden ja sen edellyttämän kokemuksen perusteella.

Henkilökohtainen osuus

2. Kullekin työntekijälle määritetään aikapalkan henkilökohtainen osuus ammattitaidon, pätevyyden, työtehon ym. henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella.

Pöytäkirjamerkintä:

Sähköalantyöntekijäin kohdalla tulee henkilökohtaisen palkan osuuden tai aikatyölisän määrittelyssä ottaa huomioon työntekijän hyväksytysti suorittamien Sähköasentajain Ammattien Keskustoimikunnan (SAKTO), Puhelinalan Ammattien Keskustoimikunnan (PAKTO) ja Radioalan Ammattien Keskustoimikunnan (RAKTO) hyväksymien asentajatutkintojen sekä sähköalan ammattitutkinnon tai ylempään ammattitutkinnon mahdollinen vaikutus työntekijän pätevyyttä lisäävänä tekijänä.

Henkilökohtaista osuutta määritettäessä huomioidaan ammattikoulun lisäksi olevat kokemusvuodet. Henkilökohtaisen osuuden suuruus on 2 - 20 % työntekijän peruspalkasta.

Jos jossakin tapauksessa syntyy epäselvyyttä siitä, mikä työntekijälle maksetusta aikapalkasta vastaa henkilökohtaista osuutta on tämä erikseen selvitettävä.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu peruspalkka ja mahdollinen henkilökohtainen osuus muodostavat työntekijän henkilökohtaisen palkan.

Paikallisesti sopimalla kemianteollisuuden yrityksissä voidaan siirtyä käyttämään sähköalan työntekijöiden osalta tuntipalkan sijaan kuukausipalkkaa. Paikallisessa sopimuksessa on mm. sovittava se, miten kuukausipalkka muodostetaan ja miten työehtosopimuskorotukset toteutetaan kuukausipalkkaan.

3 § Erilliset lisät

Jos työntekijä joutuu suorittamaan työtään erittäin likaisissa tai kuumissa olosuhteissa maksetaan hänelle olosuhdelisää paikallisen sopimuksen mukaisesti.

Työskenneltäessä olosuhteissa, joista aiheutuu poikkeuksellista haittaa tai hankaluutta, kuten erittäin korkeissa työkohteissa, sähköjännitteellisten laitteiden esteettömässä ulottumassa, tai muuten vastaavissa olosuhteissa maksetaan erillistä lisää paikallisen sopimuksen mukaisesti.

Edellä mainitut lisät voidaan keskimääräistä.

Soveltamisohje:

Neuvotteluissa todettiin, että sopimuksen 3 §:n mukaisia olosuhteita, joista aiheutuu poikkeuksellista haittaa tai hankaluutta ovat mm. seuraavat:

- korkeissa kohteissa kuten savupiipuissa, mastoissa, valonheitintorneissa yms. suoritettavat työt ilman erikoistelineitä
- voimalaitosten kattiloiden päällä suoritettavat asennustyöt kattiloiden ollessa toiminnassa
- avokeskuksissa suoritettavat asennustyöt, jos viereiset osat ovat jännitteelliset
- korjaustyöt suurjännitekennoissa jos viereiset kennot ovat jännitteelliset
- varmuusmääräysten edellyttämät suojatoimenpiteet, kun on kyseessä suurjännite
- puhdistus-, kunnostus-, tarkastus-, maalaus-, korjaus- ja laajennus- yms. työt, joita suorittaessaan työntekijä joutuu suurjännitekytkinlaitoksessa, suurjännitejohtopylväässä tai muussa vastaavassa paikassa olemaan jännitteellisten johtavien osien esteettömässä ulottumassa. Tällä tarkoitetaan sitä, että työntekijä voi horjahtaessaan, pystyyn noustessaan, kättänsä ojentaessaan työväliseen tai työtarvikkeen välityksellä huomaamattaan joutua kosketuksiin jännitteellisten johtavien osien kanssa
- työskentely sellaisen suurjännitejohdon johtimilla, jossa johto itsestään on jännitteetön, mutta sen läheisyydessä olevista jännitteellisistä johdoista voi indusoitua hengenvaarallista jännitettä
- avokeskuksissa ja niihin verrattavissa sekä koteloiduissa keskuksissa suoritettavat korjaus- ja asennustyöt, jos viereiset osat ovat jännitteelliset, eikä riittäviin suoja- tai varotoimenpiteisiin ole voitu ryhtyä

- hissikuilussa korin ulkopuolella suoritettavat huolto- ja korjaustyöt jännitteen ollessa kytkettynä
- työskentely nosturin päällä tapauksissa, joissa työntekijä joutuu käyttämään erityistä putoamissuojausta

Em. tapauksissa suoritettavat lisät maksetaan vain niiltä tunneilta, kun näitä töitä tehdään.

Työehtosopimuksen 3§:ssä tarkoitettuja paikallisesti sovittuja olosuhdelisiä korotetaan 1.1.2016 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 0,39% olosuhdelisien määrät lähimpään senttiin pyöristäen.

Vuorotyölisien määrä sekä korotusten voimaantulo määräytyvät pääalan työehtosopimuksen mukaisesti.

Ammattitutkintolisä

Sähköalan ammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle maksetaan erillisenä lisänä 10,32 euroa kuukaudessa.

Sähköalan erikoisammattitutkinnon suorittaneelle työntekijälle maksetaan erillisenä lisänä 20,64 euroa kuukaudessa.

Ammattitutkinnolla ja erikoisammattitutkinnolla tarkoitetaan työntekijän hyväksyttävästi suorittamia opetushallituksen hyväksymiä ammattitutkintolain mukaisia sähköalan tutkintoja, jotka vastaavat työntekijän suorittamia työtehtäviä.

Työntekijä on esitettävä työnantajalle selvitys ammattitutkinnon suorittamisesta ja lisä maksetaan selvityksen esittämistä seuraavan kuukauden alusta.

Ammattitutkintolisän maksaminen tulee voimaan 1.10.2007 lukien.

Kemianteollisuudessa työskentelevien sähköalan työntekijöiden osalta noudatetaan kemianteollisuuden pääsopimuksen 5 §:n 4 kohtaa myös, kun sähköalan työntekijä opastaa ja perehdyttää oppilaitoksessa sähköalan opintoja opetushallituksen sähköalan opetussuunnitelman mukaisesti suorittava opiskelija, suorittaa työpaikalla opintoihin liittyvää työjaksoa. Työnantajan kanssa tulee etukäteen määritellä ja sopia määräyksen piiriin kuuluva perehdyttäminen ja opastaminen sekä sen ajallinen kesto. Määräystä ei sovellettava, mikäli työnopastaminen ja perehdyttäminen on muutoin otettu huomioon sähköalan työntekijän palkkauksessa.

4 § Kokonaispalkka

1. Liitot toteavat, että aikapalkalla työskentelevien sähköalantyöntekijöiden palkat voidaan määritellä kokonaistuntipalkkoina, joita muodostettaessa otetaan huomioon peruspalkat sekä henkilökohtaista osuutta ja aikatyölisää koskevat määräykset.

Erittäin likaisen ja erittäin raskaan työn lisä ja poikkeuksellisen haitan tai hankaluuden lisä voidaan liittää palkkaan keskimääräisenä tai suorittaa ne erikseen niiltä tunneilta, joilta näitä lisä suoritetaan paikallisen käytännön mukaisesti.

Edellä mainittuja palkkoja paikallisesti muodostettaessa sekä tarkistettaessa on kiinnitettävä huomiota sähköalantyöntekijöiden ammattitaitoon ja työn asettamiin vaatimuksiin sekä siihen, että myös uusiin ja palkkaryhmästä toiseen siirtyviin työntekijöihin noudatetaan kullakin teollisuusalalla sähköalantyöntekijöihin sovellettuja palkkoja ja palkkausperiaatteita.

Neuvotteluissa oltiin yksimielisiä siitä, että niillä aloilla, joilla arkipyhäkorvaukset on suoritettu palkantarkistuksen yhteydessä, on kiinnitettävä huomiota kokonaistuntipalkkoja muodostettaessa siihen, että arkipyhäkorvaukset tulevat asiallisella tavalla huomioon otetuiksi.

Vuorotyölisä lukuun ottamatta voidaan erilliset lisät liittää kokonaistuntipalkkaan keskimääräisinä.

2. Aikatyössä maksetaan vähintään henkilökohtainen palkka. Henkilökohtaisen palkan lisäksi voidaan maksaa aikatyölisää.

Aikapalkalla työskentelevien työntekijöiden palkkojen kehityksen tulee vastata ao. teollisuuslaitoksen suorituspalkkojen kehitystä.

5 § Suorituspalkka

1. Mikäli työn laatu sen sallii ja jos se teknisesti on mahdollista, voidaan työ tuottavuuden ja ansion kohottamiseksi tehdä suorituspalkalla. Suorituspalkkoja ovat mm. urakka- sekä palkkiopalkka.
2. Suorituspalkkojen hinnoittelusta sovitaan työnantajan ja työntekijän välillä.

6 § Työturvallisuus

1. Tapaturmien ja ammattitautien välttämiseksi ryhdytään kaikkiin toimenpiteisiin työntekijän turvallisuuden suojelemiseksi.
2. Kieltäytymistä suorittamasta työtä, jota varten viranomaisten määräämiä varmuuslaitteita ei ole tehty, ei ole pidettävä työehtosopimuksen vastaisena työstä kieltäytymisenä.

Pöytäkirjamerkintöjä:

1. Neuvottelujen yhteydessä liitot totesivat, että erityisesti sähköturvallisuusmääräyksiin tulee työpaikoilla kiinnittää asianmukaista huomiota.
2. Liitot suosittelevat, että milloin se tuotantolaitoksen koko ja siinä käytössä olevien sähkölaitteiden laatu ja lukumäärä huomioon ottaen on tarpeen, paikallisesti laaditaan sähköturvallisuuslakia sekä sen nojalla annettuja määräyksiä täydentäviä ohjeita mm. siltä osin, missä määrin säännösten tarkoittamissa töissä työtä tulee suorittaa samanaikaisesti vähintään kaksi näissä määräyksissä edellytetyn pätevyyden omaavaa henkilöä.
3. Ohjeiden tulee olla sellaisten työntekijöiden käytettävissä, jotka säännöllisesti osallistuvat sähkölaitteiden korjaus- tai huoltotyöhön.

4. Mikäli asiantuntijalausuntojen, työtapaturma- ja ammattitautitilastojen tai muun vastaavan perusteen nojalla yhteisesti voidaan todeta, että erityisten suojavaatteiden tai –varusteiden käytöllä työssä on työturvallisuus- tai terveysolosuhteita tässä työssä olennaisesti parantava vaikutus tahi sitten voidaan työntekijä työssä, jossa hän työn laadun vuoksi joutuu olemaan alttiina erityiselle kosteudelle, märkyydelle, vedolle, kuumuudelle tai kylmyydelle, voimakkaalle valolle taikka muulle vaaralliselle säteilylle, tehokkaasti suojata näistä aiheutuvista haitoista, hankkii työnantaja tällaisen suojavaatteen tai –varusteen työpaikalle työntekijän käyttöön, vaikka sen antaminen työturvallisuuslain 2. luvun 15 §:n mukaan ei ole välttämätöntä. Edellä sanottu ei tarkoita tavanomaista työvaatetusta.

7 § Luottamusmiehet

Muut ehdot

Työpaikoilla, joissa säännöllisesti työskentelee vähintään viisi (5) tämän sopimuksen soveltamispiirissä olevaa sähköalan työntekijää maksetaan, maksetaan luottamusmiehelle korvausta **1.4.2020 alkaen 85 euroa kuukaudessa**.

Tämän työehtosopimuksen liitteeksi (liite A) on otettu luottamusmiehiä koskevat määräykset.

Ammattiosaston valitsemalla luottamusmiehellä on sama oikeus kuin lain mukaan on työsuojeluvaltuutetulla perehtyä hätä- ja ylityöstä sekä niistä maksetusta korotetusta palkasta laadittuun luetteloon.

Jos työntekijälle on annettu rikkomuksesta tai laiminlyönnistä varoitus, siitä tulee ilmoittaa myös asianomaiselle luottamusmiehelle, mikäli tämä ei ollut läsnä varoitusta annettaessa.

Luottamushenkilön asemaan liittyvä liittokäsittely

Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun työsuhteen päättämiseen liittyvistä riidoista työnantajan on ilman tarpeetonta viivytystä ilmoittaa työnantajaliitolle, jonka on saatettava asia työntekijäliiton tietoon.

Liittojen on ilman aiheetonta viivytystä selvitettävä paikallisten osapuolten myötävaikutuksella työsuhteen päättämiseen liittyvät taustat.

Liittojen on viikon kuluessa selvitystyön päättymisestä käsiteltävä pääluottamusmiehen työsuhteen päättämiseen liittyvät erimielisyydet liittojen välisessä neuvottelussa ja esitettävä omat kantansa asiassa. Liittojen kannat saatetaan tiedoksi työnantajalle

8 § Paikallinen sopiminen

Työehtosopimuksessa erikseen mainituista asioista voidaan paikallisesti sopia toisinkin tämän työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti joko työnantajan ja työntekijän tai työnantajan ja luottamusmiehen kesken. Sopimus voidaan solmia määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, ellei irtisanomisajasta ole muuta sovittu.

Luottamusmiehen ja työnantajan välillä tehty sopimus sitoo työnantajaa sekä kaikkia luottamusmiehen edustamia työntekijöitä. Sopimus on solmittava kirjallisena, jos jompikumpi sopijapuoli sitä pyytää. Milloin sopimus on tehty kirjallisena, se on työehtosopimuksen osa ja sitä sovelletaan senkin jälkeen, kun työehtosopimuksen voimassaolo muutoin on lakannut.

9 § Ammattiyhdistysjäsenmaksujen pidättäminen

Sovittiin, että työnantaja pidättää, mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, Sähköalojen ammattiliitto ry:n jäsenmaksut palkanmaksukausittain työntekijän palkasta, jotka tilitetään mainitun ammattiliiton nimeämälle pankkitilille. Työntekijälle annetaan vuoden tai työsuhteen päätyttyä verotusta varten todistus pidätetystä summasta.

10 § Sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 23.2.2023–31.1.2025 saakka, ellei alla olevasta muuta johdu, jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat työehtosopimuksen määräykset voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut ovat päättyneet.

Helsingissä 10. maaliskuuta 2023

KEMIANTEOLLISUUS RY

KUMITEOLLISUUS RY

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

KEMIANTEOLLISUUS RY
KUMITEOLLISUUS RY
SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

**ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA KUMITEOLLISUUDEN JA KEMIANTEOLLISUUDEN
SÄHKÖALANTYÖNTEKIJÖIDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN UUDISTAMISEKSI AJALLE
23.2.2023-31.1.2025**

Aika 10.3.2023

Paikka Kemianteollisuus KT ry, Eteläranta 10, Helsinki

Läsnä **Kemianteollisuus ry**
Minna Etu-Seppälä

Kumiteollisuus ry
Juha Teerimäki

Sähköalojen ammattiliitto ry
Sauli Väntti
Hannu Luukkonen

1. Sopimuskausi

Todettiin, että osapuolina olevat liitot ovat 23.2.2022 saavuttaneet neuvottelutuloksen kumiteollisuuden työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen teksti- ja palkkamuuoksista. Liitot ovat tänään allekirjoittaneet edellä mainittua alaa koskevan työehtosopimuksen.

Todettiin, että uusi työehtosopimus korvaa 23.2.2023 lukien osapuolten kesken ajalle 8.2.2022 – 31.1.2024 allekirjoitetun työehtosopimuksen. Tämä sopimus on voimassa 23.2.2023 – 31.1.2025.

2. Palkankorotukset

2.1. Kertaerä vuonna 2023

Kertaerän suuruus on 400 euroa ja se maksetaan huhtikuun 2023 palkanmaksun yhteydessä. (Kustannusvaikutus on laskettu koko kemian alalle ja se on 1,05 prosenttia).

Kertaerä maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhde on alkanut viimeistään 1.1.2023 ja on edelleen voimassa kertaerän maksupäivänä.

Kertaerä maksetaan myös, jos työntekijä on lomautettuna, sairaana tai perhevapaalla. Osa-aikaiselle työntekijälle kertaerän määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.

Kertaerää ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut ennen kertaerän maksuajankohtaa.

Kertaerää ei oteta huomioon muita palkkaeriä maksettaessa, muun muassa vuosilomapalkkaa, ylityökorvausta tai keskituntiansiota laskettaessa.

2.2. Myöhennyskorvaus vuonna 2023

Myöhennyskorvaus on korvausta palkankorotuksen myöhentämisestä viidellä kuukaudella. Myöhennyskorvauksen suuruus on 400 euroa ja se maksetaan heinäkuun 2023 palkanmaksun yhteydessä. (Kustannusvaikutus on laskettu koko kemian alalle ja se on 1,05 prosenttia).

Myöhennyskorvaus maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhte on alkanut viimeistään 1.4.2023 ja on edelleen voimassa myöhennyskorvauksen maksupäivänä.

Myöhennyskorvaus maksetaan myös, jos työntekijä on lomautettuna, sairaana tai perhevapaalla.

Osa-aikaiselle työntekijälle myöhennyskorvauksen määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.

Myöhennyskorvausta ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut ennen myöhennyskorvauksen maksuajankohtaa.

Myöhennyskorvausta ei oteta huomioon muita palkkaeriä maksettaessa, muun muassa vuosilomapalkkaa, ylityökorvausta tai keskituntiansiota laskettaessa.

2.3. Yleiskorotuksen suuruus ja ajankohta

Vuosi 2023

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman palvelusaikalisää ja muita erillisiä lisiä korotetaan **1.10.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,2 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

Vuosi 2024

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman palvelusaikalisää ja muita erillisiä lisiä, korotetaan **1.5.2024** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 3,3 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

2.4. Yrityskohtaisesti toteutettavan palkankorotuksen suuruus ja ajankohta

Vuosi 2024

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan 1.5.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 0,2 prosentin suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

Paikallinen erä lasketaan maaliskuussa 2024 työsuhteessa olevien työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden henkilökohtaisten palkkojen yhteenlasketusta summasta. Koko kuukauden työstä poissa olevien työntekijöiden palkkoja ei lasketa mukaan, mikäli työntekijälle on palkattu sijainen.

Paikallisen erän laskeminen

Palkkoina käytetään aika-, urakka- ja palkkiotyöpalkkoja ilman erillisiä lisiä, esim. palvelusvuosi-, vuorotyö-, olosuhteellisia.

Esimerkki paikallisen erän laskemisesta

Yrityksellä on maaliskuussa kolme työntekijää, A, B ja C. A:n palkka on 15,05 euroa/tunti, B:n palkka on 14,93 euroa/tunti ja C:n palkka on 16,16 euroa/tunti. Palkkojen yhteenlaskettu summa (15,05 + 14,93 + 16,16) on 46,14 euroa/tunti. Paikallinen erä on siten 46,14 euroa/tunti x 0,2 % = 0,09 euroa/tunti. Työntekijöiden tuntipalkkojen korottamiseen käytetään yhteensä 0,09 euroa/tunti työnantajan päättämällä tavalla.

2.5. Kriisilauseke

Yrityksen toimintaedellytysten niin edellyttäessä voidaan paikallisesti luopua osittain tai kokonaan pääluottamusmiehen kanssa sopien vuoden 2023 palkankorotuksesta, kertaerästä, myöhennyskorvauksesta ja/tai vuoden 2024 palkankorotuksesta.

Mikäli yrityksessä maksettavat palkat ovat taulukkopalkan suuruisia, voidaan sopia paikallisesti palattavan kokonaan tai osittain aikaisempaan taulukkopalkkaan määräajaksi.

2.6. Yleiskorotuksen vaihtaminen kertaerään

Työntekijä ja työnantaja voivat sopia vuoden 2023 yleiskorotuksen maksamisesta kertaeränä. Kertaerän suuruus lasketaan seuraavasti:

- tuntipalkkainen 2,2 % x henkilökohtainen tuntipalkka x 169 x 12 kuukautta
- kuukausipalkkainen 2,2 % x henkilökohtainen kuukausipalkka x 12 kuukautta

Sopimus saadaan tehdä 1.10.-15.10.2023 välisenä aikana. Näin sovittu kertaerä maksetaan lokakuun 2023 palkanmaksun yhteydessä.

2.7. Yrityksessä sovitaan pysyvästi kerran kuussa palkanmaksusta

Jos sopimus siirtymisestä pysyvästi kerran kuussa palkanmaksuun tehdään 30.9.2023 mennessä, maksetaan lokakuun 2023 palkankorotuksen yhteydessä 300 euron kertaerä.

Jos sopimus tehdään aikavälillä 1.10.2023 – 30.4.2024, maksetaan toukokuun 2024 palkankorotuksen yhteydessä työntekijälle 300 euron kertaerä.

Sopimus tehdään kirjallisesti. Siirtyminen pysyvästi kerran kuussa palkanmaksuun voi tapahtua myös 30.4.2024 jälkeen.

Tämä ei koske yrityksiä, joissa palkka maksetaan jo kerran kuukaudessa.

2.8. Luottamusmiehelle annettavat tiedot vuonna 2024

Korotusten tekemisen jälkeen työnantaja käy pääluottamusmiehen, ja ellei pääluottamusmiestä ole valittu, koko työntekijäryhmän kanssa yhdessä läpi kohtuullisessa ajassa työntekijöiden kokonaismäärän, kuinka moni työntekijä on saanut korotuksen, keskimääräisen korotuksen suuruuden sekä työntekijöiden palkkojen korottamiseen kohdennetun summan eritellen sen yrityskohtaiseen ja yleiskorotukseen.

Neuvotteluissa annetut tiedot ovat luottamuksellisia ja niitä voidaan käyttää vain paikallisen erän jakamiseen.

2.9. Käytännöt palkantarkistusten ajankohdan muuttamisessa

2.9.1. Palkantarkistusten ajankohdasta sopiminen

Allekirjoituspöytäkirjassa sovittujen palkantarkistusten ajankohtien muuttaminen.

Mikäli korotuksen ajankohtaa muutetaan, sopimus tulee tehdä kirjallisesti pääluottamusmiehen kanssa **vuoden 2023** osalta 15.9.2023 ja **vuoden 2024** osalta 15.4.2024 mennessä. Ellei yrityksessä ole luottamusmiestä, työnantaja käy neuvottelut koko henkilöstöryhmän kanssa.

Sopimus tehdään kirjallisesti.

Mikäli sovitaan palkan tarkistusten ajankohdan muuttamisesta, tulee samalla sopia muutoksesta mahdollisesti aiheutuneen ansionmenetyksen korvaamisesta vastaavalla kertaluontoisella erällä. Korvaus maksetaan viimeistään palkankorotuksen toteuttamisajankohtana.

2.9.2 Palkankorotusten huomioiminen työehtosopimuksen mukaisia palkankorotuksia toteutettaessa

Mikäli yrityksissä tehdään palkankorotuksia työehtosopimuksen palkankorotuksista poikkeavina ajankohtina, voidaan nämä paikallisesti sopia otettavaksi huomioon työehtosopimukseen perustuvia korotuksia toteutettaessa. Tällöin työntekijälle on ilmoitettava, että korotus pitää sisällään työehtosopimukseen perustuvan korotuksen.

2.10. Palkkataulukot Vuosi 2023

Kumiteollisuuden ohjetuntipalkat 1.10.2023

Kumiteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.10.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 2,2 %):

Palkkaryhmä C	1076 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1235 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1395 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1460 senttiä/tunti

Kemianteollisuuden ohjetuntipalkat 1.10.2023

Kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.10.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 2,2 %):

Palkkaryhmä C	1127 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1294 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1462 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1530 senttiä/tunti

Vuosi 2024

Kumiteollisuuden ohjetuntipalkat 1.5.2024

Kumiteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.5.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 3,3 %):

Palkkaryhmä C	1112 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1276 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1441 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1508 senttiä/tunti

Kemianteollisuuden ohjetuntipalkat 1.5.2024

Kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden ohjetuntipalkat ovat 1.5.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta seuraavat (korotus 3,3 %):

Palkkaryhmä C	1164 senttiä/tunti
Palkkaryhmä B	1337 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 2	1510 senttiä/tunti
Palkkaryhmä A 1	1580 senttiä/tunti

Liitot ovat sopineet Tutustu työelämään ja tienaa -suosituksesta vuosille 2023 - 2025. Sopimus on työehtosopimuksen liitteenä.

2.11. Keskituntiansion korottaminen

Keskituntiansiota korotetaan **vuoden 2023** osalta 1.10.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen samalla sentti- tai euromäärällä kuin henkilökohtaista palkkaa korotetaan.

Keskituntiansiota korotetaan vuoden **2024 osalta** 1.5.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen samalla sentti- tai euromäärällä kuin henkilökohtaista palkkaa korotetaan.

3. Tekstimuutokset 23.2.2023 alkaen

Muutetaan työehtosopimuksen liitteen Luottamusmiehiä koskevat määräykset kohdan 8.4 kappaletta 2 ateriakorvauksen suuruuden osalta.

8.4 Korvaukset

Lisäksi maksetaan edellisessä kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta ansionmenetyksen korvausta suoritetaan, kurssista sen järjestäjälle aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi ateriakorvaus. Ateriakorvauksen suuruus on vuonna 2023 28,25 euroa. Ateriakorvauksen määrä tulevalle kalenterivuodelle vahvistetaan aina edeltävän kalenterivuoden syyskuun loppuun mennessä tarkistamalla aikaisemman ateriakorvauksen määrää elinkustannusindeksissä tarkasteluvuotta edeltävästä heinäkuusta tarkasteluvuoden heinäkuuhun mennessä tapahtuneella muutoksella.

Esimerkki: Ateriakorvauksen määrä vuodelle 2023 todetaan syyskuussa 2022 pohjautuen elinkustannusindeksiin muutokseen aikavälillä heinäkuu 2021 – heinäkuu 2022.

Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.

4. Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot

4.1 Siirto toiseen työhön

Liitot pitävät oikeana, että aikapalkalla työskentelevien työntekijöiden tilapäiset siirrot tehtävästä toiseen järjestetään siten, ettei työntekijälle vakinaisessa tehtävässä maksettu henkilökohtainen tuntipalkka alene.

4.2 Matkakustannusten korvaaminen

Verovapaaksi katsottavien matkakustannusten korvaukset ja niiden perusteet määräytyvät sopimuskauden aikana verohallituksen kulloinkin voimassa olevien verohallituksen päätösten mukaisesti.

4.3 Poikkeukselliset taloudelliset vaikeudet

Jos työnantaja joutuu taloudellisiin vaikeuksiin, jotka voisivat johtaa työvoiman käytön vähentämiseen tai jos työnantajan palkanmaksukyky on heikentynyt äkisti, paikallisten osapuolten todettua työnantajaa kohdannut taloudellinen kriisi, he voivat sopia toimenpiteistä määrääjäksi työnantajan toiminnan ja työpaikkojen turvaamiseksi työehtoja sopeuttamalla. Sopimus tehdään työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti.

4.4 Paikallinen sopimuksen voimaantulo ilman liittojen hyväksyntää

Paikalliset sopimukset voidaan tehdä 8 §:n mukaisesti ilman liittojen hyväksyntää.

4.5 Työaikapankki

Mikäli ao. teollisuuslaitoksessa sovitaan paikallisesti ns. pääalan työehtosopimuksen (= työehtosopimuksen 1 §:ssä mainittu ao. teollisuuslaitosta koskeva työntekijäin työehtosopimus) mukaisesta työaikapankista ja sen käyttöönotosta, sovelletaan työaikapankkia vastaavasti myös työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa, ellei asiasta sovita toisin työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välillä työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti.

4.6 Paikallinen sopiminen

Mikäli ns. pääalan työehtosopimuksessa (= työehtosopimuksen 1 §:ssä mainittu ao. teollisuuslaitosta koskeva työntekijäin työehtosopimus) paikallinen sopiminen on mahdollista, on vastaava sopiminen mahdollista myös työnantajan ja sähköalantyöntekijöiden välisissä työsuhteissa työehtosopimuksen 8 §:n mukaisesti.

4.7 Allekirjoituspöytäkirjamerkinnot

Kumiteollisuudessa ja kemianteollisuudessa solmittuihin työntekijöiden työehtosopimukseen liittyviä allekirjoituspöytäkirjamerkintöjä sovelletaan soveltuvin osin myös kumiteollisuuden ja kemianteollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimuksen osalta.

4.8 Työrauhavelvoite

Kaikki työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tässä pöytäkirjassa tarkoitettuun työehtosopimukseen kokonaisuudessaan tai johonkin sen yksittäiseen määräykseen, on kielletty. Liitot ja niiden alayhdistykset ovat sitä paitsi velvolliset huolehtimaan siitä, että myös niiden jäseninä olevat yhdistykset, työnantajat ja työntekijät, joita tämä pöytäkirja koskee, välttävät tällaisia työtaistelutoimenpiteitä eivätkä muutoinkaan riko tämän pöytäkirjan ja mainittujen työehtosopimusten määräyksiä.

4.9 AY-koulutusten hyväksyminen

Todettiin, että keskusjärjestöjen koulutustyöryhmän lakkauttamisen johdosta liitot hyväksyvät jatkossa vuosittain liite A:n kohdassa 8.4 tarkoitettut kurssit.

5. Sopimuksen voimassaolo

Työehtosopimus on voimassa 23.2.2023–31.1.2025 saakka, ellei alla olevasta muuta johdu, jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat työehtosopimuksen määräykset voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut ovat päättyneet.

6. Pöytäkirjan sitovuus ja tarkastaminen

Tällä pöytäkirjalla on sama sitovuus ja voimassaoloaika kuin osapuolten välisellä työehtosopimuksella. Tämä pöytäkirja katsotaan tarkastetuksi ja hyväksytyksi sopijaliittojen sähköisin allekirjoituksin.

Helsingissä 10.3.2023

KEMIANTEOLLISUUS RY

KUMITEOLLISUUS RY

Minna Etu-Seppälä

Juha Teerimäki

SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

Sauli Väntti

Hannu Luukkonen

21.6.2007

Työehtosopimuksen liite A Luottamusmiehiä koskevat määräykset

Sähköalantyöntekijöiden työehtosopimuksen liitteeseen A on vanhastaan kirjattu Sähköalan ammattiliiton luottamusmiehiä koskevat määräykset, joiden pohjana on ollut keskusliittojen TT:n ja SAK:n välinen luottamusmiessopimus 15.1.1990. Koska mainitun luottamusmiessopimuksen teksti nykyisin sisältyy TT:n ja SAK:n välillä 4.6.1997 allekirjoitettuun yleissopimukseen (siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen), ovat sähköalantyöntekijöiden työehtosopimuksen osapuolet saattaneet työehtosopimuksen liitteen A vastaamaan olemassa olevaa tilannetta. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että toimenpide on ainoastaan teknisluonteinen eikä sillä muuteta sopimusallalla tähän asti noudatettua käytäntöä.

1 Luottamusmiehiä koskevat määräykset

Valitseminen

Luottamusmiehellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa ammattiosaston valitsemia pääluottamusmiestä ja työosaston tai sitä vastaavan yksikön luottamusmiestä. Ammattiosastolla tarkoitetaan tässä sopimuksessa työehtosopimukseen osallisen ammattiliiton rekisteröityä alayhdistystä.

Luottamusmiehen tulee olla asianomaisen työpaikan työntekijä ja perehtynyt työpaikan olosuhteisiin sen työntekijänä.

Ammattiosastolla on oikeus valita kullekin työpaikalle luottamusmies ja hänelle varamies, joihin noudatetaan luottamusmiehiä koskevia määräyksiä siinä muodossa, kuin jäljempänä on sanottu.

Ammattiosastolla on oikeus suorittaa luottamusmiehen vaali työpaikalla. Jos vaali suoritetaan työpaikalla, on ammattiosaston kaikille jäsenille varattava tilaisuus osallistua vaaliin. Vaalin järjestäminen ja toimittaminen ei kuitenkaan saa häiritä työntekoa. Vaaliajoista ja vaalipaikoista on sovittava työnantajan kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen vaalin toimittamista. Työnantaja varaa ammattiosaston nimeämille henkilöille tilaisuuden vaalin toimittamiseen.

Tehtävät

Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on toimia ammattiosaston edustajana työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa.

Luottamusmies edustaa ammattiosastoa työlainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa ja yleensä työnantajan ja työntekijän välisiin suhteisiin ja yrityksen kehittymiseen liittyvissä kysymyksissä. Luottamusmiehen tehtävänä on myös osaltaan toimia yrityksen ja henkilöstön välisen neuvottelu- ja yhteistoiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Neuvottelujärjestys

Jos syntyy epäselvyyttä tai erimielisyyttä työntekijän palkasta tai työsuhteeseen liittyvien lakien tai sopimusten soveltamisesta, on luottamusmiehelle annettava kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

Työsuhteeseensa liittyvä asia työntekijän tulee selvittää esimiehensä kanssa. Ellei työntekijä ole saanut edellä mainittua asiaa selvitettyksi suoraan esimiehensä kanssa, voi hän saattaa asian hoidettavaksi osaston tai vastaavan yksikön luottamusmiehen ja työnantajan edustajan välisissä neuvotteluissa.

Paikallisten osapuolten yhdessä pyytäessä on työehtosopimukseen sidotuilla liitoilla oikeus lähettää edustajansa paikalliseen erimielisyysneuvotteluun.

Ellei työpaikalla syntynyttä erimielisyyttä saada paikallisesti ratkaistuksi, noudatetaan työehtosopimuksen mukaista neuvottelujärjestystä.

Jos erimielisyys koskee tämän sopimuksen tarkoittaman luottamusmiehen työsuhteen päättämistä, on paikalliset ja liittojen väliset neuvottelut lisäksi käynnistettävä ja käytävä viipymättä sen jälkeen, kun lakkauttamisen peruste on riitautettu.

2 Ilmoitukset

Valituista luottamusmiehistä sekä varamiehen toimimisesta varsinaisen luottamusmiehen sijaisena on ammattiosaston tai vastaavan ilmoitettava kirjallisesti työnantajalle. Työnantaja ilmoittaa luottamusmiehelle, ketkä käyvät yrityksen puolesta neuvotteluja hänen kanssaan.

3 Vapautus työstä ja ansionmenetyksen korvaaminen

Vapautus

Luottamusmiehelle tulee antaa, kun hän sitä pyytää, tarpeen vaatiessa vapautusta työstä tilapäisten, mutta välttämättömien luottamusmiestehtävien hoitamista varten.

Ansionmenetyksen korvaaminen

Työnantaja korvaa luottamusmiehelle tällaisesta tilapäisestä työstä vapautuksesta aiheutuvan ansionmenetyksen.

Jos luottamusmies suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan näin menetetyistä ajasta ylityökorvaus tai sovitaan hänen kanssaan muunlaisesta lisäkorvauksesta.

Korvauksen laskentaperusteena käytettävä keskituntiansio määräytyy pääalan työehtosopimuksen mukaisesti.

4 Asema

Työsuhde

Luottamusmies on työsuhteessaan työnantajaan samassa asemassa riippumatta luottamusmiestehtäviensä hoitamisesta. Hän on velvollinen noudattamaan yleisiä työehtoja, työaikoja ja työnjohdon määräyksiä sekä muita järjestysmääräyksiä.

Toimitilat

Työnantaja järjestää luottamusmiehelle paikan, jossa voidaan säilyttää luottamusmiestehtäviä varten tarvittavat asiakirjat ja toimistovälineet. Milloin työpaikan koko sitä vaatii, työnantaja järjestää tarkoituksenmukaisen toimitilan, jossa voidaan käydä luottamusmiestehtävien hoitamista varten välttämättömät keskustelut.

Tehtävien hoitamista varten luottamusmiehellä on oikeus käyttää yrityksen tavanomaisia toimistoyms. välineitä. Osapuolet toteavat yhteisenä tulkintanaan, että tavanomaisten toimistovälineiden käsitteen piiriin kuuluvat myös yrityksessä yleisesti käytössä olevat atk-laitteet ja niihin liittyvät ohjelmat sekä internet-yhteys (sähköposti). Arvioinnissa voidaan ottaa huomioon mm. yrityksen koko, luottamusmiehen tehtävien laajuus ja edellyttämä tarve sekä ajankäytön määrä. Käytännön järjestelyistä sovitaan paikallisesti.

Palkka- ja siirtosuoja

Luottamusmiehen mahdollisuuksia kehittyä ja edetä ammatissaan ei saa heikentää luottamusmiestehtävän takia. Häntä ei tätä tehtävää hoitaessaan tai sen tähden saa siirtää alempipalkkaiseen työhön, kuin missä hän oli luottamusmieheksi valituksi tullessaan. Häntä ei saa myöskään siirtää vähempiarvoiseen työhön, jos työnantaja voi tarjota hänelle muuta hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä. Luottamusmiehen ansiokehityksen tulee vastata yrityksessä tapahtuvaa ansiokehitystä.

Ammattitaidon ylläpitäminen

Soveltuvin osin noudatetaan sääntöä, että luottamusmiestehtävän päätyttyä tulee luottamusmiehen ja työnantajan yhteisesti selvittää, edellyttääkö työntekijän ammattitaidon ylläpitäminen entiseen tai sitä vastaavaan työhön ammatillista koulutusta. Työnantaja järjestää selvityksen edellyttämää koulutusta. Koulutuksen sisältöä ratkaistaessa kiinnitetään huomiota työstä vapautukseen, toimikauden keston ja sinä aikana tapahtuneisiin työmenetelmien muutoksiin.

5 Työsuhdeturva

Taloudelliset ja tuotannolliset irtisanomisperusteet

Jos yrityksen työvoimaa irtisanoaan tai lomautetaan taloudellisista tai tuotannollisista syistä, ei tällaista toimenpidettä, mikäli mahdollista, saa kohdistaa luottamusmieheen, ellei yrityksessä sähköalan töitä suorittavan osaston tai vastaavan toimintaa kyseisten sähköalan töiden osalta keskeytetä kokonaan. Mikäli luottamusmiehen kanssa yhteisesti todetaan, ettei hänelle voida tarjota hänen ammatiaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä, voidaan tästä säännöstä kuitenkin poiketa.

Yksilösuoja

Luottamusmiehestä johtuvasta syystä ei häntä, mikäli mahdollista, saa irtisanoa ilman työsopimuslain 7:10 §:n 1 momentin edellyttämää niiden työntekijöiden suostumusta, joita hän edustaa.

Luottamusmiehen työsopimusta ei saa purkaa tai käsitellä purkautuneena vastoin työsopimuslain 8:1 – 3 §:n säännöksiä. Työsopimuksen purkaminen sillä perusteella, että hän on rikkonut järjestysmääräyksiä, ei ole mahdollista, ellei hän samalla toistuvasti tai olennaisesti sekä varoituksesta huolimatta ole jättänyt työvelvoitettansa täyttämättä.

Ehdokassuoja

Edellä olevia työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava myös luottamusmiehehdokkaaseen, jonka ammattiosaston kokous on asettanut ja jonka asettamisesta ammattiosasto on kirjallisesti työnantajalle ilmoittanut. Ehdokassuoja alkaa kuitenkin aikaisintaan kolme kuukautta ennen valittavana olevan luottamusmiehen toimikauden alkua ja päättyy muun kuin vaalissa valituksi tulleen osalta vaalituloksen tultua todetuksi.

Jälkisuoja

Työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava myös luottamusmiehenä toimineeseen työntekijään kuusi kuukautta hänen ko. tehtävänsä päättymisen jälkeen.

Korvaukset

Jos luottamusmiehen työsopimus on lakkautettu tämän sopimuksen vastaisesti, työnantajan on suoritettava korvauksena hänelle vähintään 10 ja enintään 30 kuukauden palkka. Korvaus on määrättävä työsopimuslain 12:2 §:n 2 momentin perusteiden mukaan. Korvausta lisäävänä tekijänä on otettava huomioon se, että tämän sopimuksen oikeuksia on loukattu.

Korvaus tämän sopimuksen mukaan perusteettomasta lomautuksesta määräytyy työsopimuslain 12:1 §:n 1 momentin mukaisesti.

6 Varamiehet

Tämän luvun määräyksiä sovelletaan luottamusmiehelle valittuun varamieheen sinä aikana, kun hän tämän sopimuksen edellyttämän ilmoituksen mukaisesti toimii sijaisena.

7 Työnantajan tiedottamisveloitteet

Palkkatilasto- ja henkilöstötiedot

Ellei paikallisesti toisin sovita, on luottamusmiehellä oikeus tehtäviensä hoitoa varten saada EK:n neljännesvuositilastoa vastaavat tiedot toimialueensa työntekijöiden ansiotasosta ja rakenteesta EK:n palkkatilaston valmistuttua edellyttäen, että yrityksestä kerättävistä palkkatiedoista on alan tilaston ryhmittelyt tehtävissä. Ansiotietoja, jotka koskevat kuutta henkilöä pienempiä työntekijäryhmiä, ei anneta.

Luottamusmiehellä on oikeus lisäksi saada kirjallisesti tieto toimialueensa työntekijöiden nimestä ja palkkaryhmästä tai vastaavasta sekä työsuhteen alkamisajasta, ellei paikallisesti toisin sovita. Tiedot annetaan kerran vuodessa silloin yritykseen työsuhteessa olevista työntekijöistä.

Luottamusmiehellä on tehtävänsä hoitamista varten oikeus saada tiedot yrityksessä toimivista sähköalan aliurakoitsijoista ja niiden palveluksessa työpaikalla olevasta työvoimasta.

Työaikakirjanpito

Luottamusmiehellä on edustamiensa työntekijöiden osalta oikeus perehtyä hätä- ja ylityöstä työaikalain (605/96) mukaisesti laadittuun luetteloon siten, kuin siihen on työsuojeluvaltuutetulla lain mukaan oikeus.

Tietojen luottamuksellisuus

Luottamusmies saa edellä mainitut tiedot luottamuksellisina tehtäviensä hoitamista varten.

8 Koulutus

8.1. Ay-koulutus, työsuhteen säilyminen ja ilmoitusajat

SAK:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n järjestämille kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan kestäville kurseille annetaan työntekijöille tilaisuus osallistua työsuhteen katkeamatta, milloin se aiheuttamatta tuntuvaa haittaa tuotannolle tai yrityksen toiminnalle käy päinsä. Edellä mainittua haittaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työpaikan kokoon. Kielteisessä tapauksessa ilmoitetaan pääluottamusmiehelle viimeistään 10 päivää ennen kurssin alkua syy, jonka takia vapaan myöntäminen tuottaisi tuntuvaa haittaa. Tällöin olisi suotavaa yhteisesti pyrkiä selvittämään muu mahdollinen ajankohta, jolloin kurssille osallistumiselle ei olisi estettä.

Ilmoitus aikomuksesta lähteä kurssille on tehtävä mahdollisimman varhain. Milloin kurssi kestää enintään yhden viikon, on ilmoitus annettava vähintään kolme viikkoa ennen kurssin alkua sekä milloin on kysymys pitemmästä kurssista, vähintään kuusi viikkoa ennen.

Ennen kuin henkilö osallistuu edellä tarkoitettuun koulutustilaisuuteen, on osallistumisen aiheuttamista toimenpiteistä sovittava työnantajan kanssa sekä nimenomaisesti etukäteen todettava, onko kyseessä sellainen koulutustilaisuus, josta työnantaja suorittaa työntekijälle korvauksia tämän sopimuksen mukaisesti. Samalla on todettava, mikä on näiden korvausten laajuus.

8.2. Korvaukset

Kurssilta, joka järjestetään SAK:n ja Sähköalojen ammattiliitto ry:n koulutuslaitoksissa tai jonka Sähköalojen ammattiliitto ry järjestää muulla tavoin ja jonka liitot ovat hyväksyneet, työnantaja on velvollinen maksamaan luottamusmiehelle, varapääluottamusmiehelle, työsuojeluvaltuutetulle - varavaltuutetulle, työsuojelutoimikunnan jäsenelle ja työsuojeluasiamiehelle heidän tehtäviensä edellyttämän koulutuksen osalta korvauksen ansionmenetyksestä, edellä mainituille luottamusmiehille enintään kuukauden ajalta ja työsuojeluluottamustehtävissä oleville enintään kahden viikon ajalta. Samoin maksetaan korvaus edellä mainituissa koulutuslaitoksissa järjestettyjen luottamusmiestoimintaan liittyvien koulutustilaisuuksien osalta ammattiosaston puheenjohtajalle enintään kuukauden ajalta, mikäli hän työskentelee yrityksessä, jossa on vähintään 100 asianomaisen alan työntekijää ja hänen johtamassaan ammattiosastossa on vähintään 50 jäsentä.

Lisäksi maksetaan edellisessä kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta ansionmenetyksen korvausta suoritetaan, kurssista sen järjestäjälle aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi ateriakorvaus. Ateriakorvauksen suuruus on vuonna 2023 28,25 euroa. Ateriakorvauksen määrä tulevalle kalenterivuodelle vahvistetaan aina edeltävän kalenterivuoden syyskuun loppuun mennessä tarkistamalla aikaisemman ateriakorvauksen määrää elinkustannusindeksissä tarkasteluvuotta edeltävästä heinäkuusta tarkasteluvuoden heinäkuuhun mennessä tapahtuneella muutoksella.

Esimerkki: Ateriakorvauksen määrä vuodelle 2023 todetaan syyskuussa 2022 pohjautuen elinkustannusindeksin muutokseen aikavälillä heinäkuu 2021 – heinäkuu 2022.

Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.

8.3 Sosiaaliset edut

Osallistuminen sopimuksessa tarkoitettuun ay-koulutustilaisuuteen ei yhden kuukauden rajaan asti aiheuta vuosiloma-, eläke- tai muiden niihin verrattavien etuuksien vähenemistä.

* * * * *

SÄHKÖTYÖTURVALLISUUS

(Seuraava kirjaus ei ole työehtosopimuksen osa)

Tarkempia säännöksiä sähkölaitteiston ja sen osan jännitteettömäksi tekemisestä sekä sähköalan töistä sisältyy sähköturvallisuuslakiin sekä sen nojalla annettuihin määräyksiin ja päätöksiin.

Alaa koskevia säännöksiä on kirjattu myös sähköturvallisuusstandardiin (SFS 6002) sekä hissityöturvallisuusstandardiin (SFS 5880).

KUMITEOLLISUUS RY
TEOLLISUUSLIITTO RY

Työehtosopimuksen liite B Tutustu työelämään ja tienaa kesäharjoitteluohjelma vuosiksi 2023- 2025

TUTUSTU TYÖELÄMÄÄN JA TIENAA -KESÄHARJOITTELUOHJELMA 2023-2025

KEMIANTEOLLISUUS KT RY
SÄHKÖALOJEN AMMATTILIITTO RY

PÖYTÄKIRJA

Tutustu työelämään ja tienaa kesäharjoitteluohjelma vuosiksi 2023-2025

Kumiteollisuuden ja kemianteollisuuden sähköalantyöntekijöiden työehtosopimus

Kemianteollisuus KT ry, Kumiteollisuus ry ja Sähköalojen ammattiliitto ry haluavat omalta osaltaan tukea peruskoululaisten, lukiolaisten, kymppiluokkalaisten sekä VALMA-koulutukseen osallistuvien nuorten mahdollisuuksia tutustua työelämään osana *Tutustu työelämään ja tienaa* -kesäharjoitteluohjelmaa.

Kesäharjoitteluohjelman tarkoituksena on tarjota nuorille omakohtaista kokemusta toimialan työpaikan toiminnasta, niissä esiintyvistä eri työtehtävistä, henkilöstörakenteesta, yhteistyömuodoista ja alan tarjoamista mahdollisuuksista sekä antaa nuorille mahdollisuuden tehdä heille sopivaa käytännön työtä. Kesäharjoittelupaikkoja haetaan suoraan alan yrityksistä.

Tämän vuoksi osapuolet ovat sopineet seuraavaa:

1. Jäljempänä olevat määräykset koskevat peruskoululaisten, lukiolaisten, kymppiluokkalaisten sekä VALMA-koulutukseen osallistuvia, joiden työsuhde perustuu *Tutustu työelämään ja tienaa* -kesäharjoitteluohjelmaan.
2. Kaksi viikkoa tai kymmenen työpäivää kestävä kesäharjoitteluohjelman mukainen työsuhde voidaan sijoittaa 1.6. – 31.8.väliseen aikaan vuosina 2023-2025. Nuorella voi olla useampi tämän suosituksen mukainen tutustumisjakso samalla työnantajalla kunakin vuonna.
3. ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana **365 euroa** vuonna 2023 ja **375 euroa** vuosina 2024 ja 2025. Palkka sisältää tutustumisjaksolta kertyneen lomakorvauksen. Palkasta maksetaan lakisääteiset sosiaaliturvamaksut henkilön iästä riippuen.
4. Voimassa olevan työehtosopimuksen palkkoja, palkanmääräytymisperusteita ja muita rahanarvoisia etuja koskevia määräyksiä ei sovelleta niihin henkilöihin, joiden työsuhde perustuu tässä pöytäkirjassa tarkoitettuun kesäharjoitteluohjelmaan. Lukuun ottamatta säännöllisen työajan pituutta heihin ei myöskään sovelleta työehtosopimuksen työaikaa koskevia määräyksiä, mikäli ne vaikeuttaisivat kesätyöharjoitteluohjelman käytännön toteutusta.

Helsingissä 23. päivänä helmikuuta 2023

Kemianteollisuus KT ry

Sähköalojen ammattiliitto ry

Kumiteollisuus ry